

Болести у повртњаку у септембру

Автор(и): проф. д-р Стојка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Јанкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 28.09.2020 Број: 9/2020

Болести

Пламењача на парадајзу

Ризик од појаве болести на касном парадајзу и даље постоји – у присуству јутарње росе и метеоролошких депресија

Узрочник – *Phytophthora infestans*

Симптоми/Штета

Појава крупних воденстих мрља на најстаријим листовима, прекривених на доњој страни ретком беличастом плесни. Касније се увећавају, угарају и смеђују.

Мрље на петелкама и дршкама плодова су суве, тамносмеђе, док су на стабљикама крупне, воденасте и потпуно их обавијају.

Мрље на плодовима су смеђе, грубе, са зрачном структуром и брзо се увећавају. У влажном времену прекривене су ретком беличастом плесни.

Животни циклус

Узрочник преживљава у земљишту на биљним остацима;

Повољни услови за инфекцију – присуство „критичних периода“:

Падавине два узастопна дана – укупна количина најмање 10 л/кв. м; Минимална температура у опсегу 10-12°C, максимална – 18-25°C; Релативна влажност ваздуха изнад 80%; Задржавање капи воде на биљкама најмање 4 сата.

Сузбијање

У присуству повољних услова (критичних периода) спроводе се превентивни третмани; По откривању првих симптома треба користити ЗЗР са локално системским и системским дејством;

Овлашћени ЗЗР: Азака 80 мл/да; Акробат Плус ВГ 200 г/да; Голбекс ВГ 250 г/да; Килате ВГ 250 г/да; Кеефол ВГ 250 г/да; Валбон 180-200 г/да; Винкер ВГ 200 г/да; Дитане ДГ 200 г/да; Дитане М-45 200 г/да; Зоксис 250 СЦ 70-80 мл/да; Каптан 80 ВГ 150-190 г/да; Кариал Стар 60 мл/да; Корсате 60 ВГ 20-30 г/да; Манфил 75 ВГ 210 г/да; Пенкозеб 80 ВП 200 г/да; Ревус 250 СЦ 50 мл/да; Ридомил Голд МЗ 68 ВГ 0,25%; Санкозеб 80 ВП 200 г/да; Симбал Флов 50 мл/да; Синстар 70-80 мл/да; Таегро 18,5-37 г/да; Тазер 250 СЦ 80-100 мл/да.

Пошто се период поклапа са масовном бербом, треба користити ЗЗР са краћим роком чекања.

Пероноспороза (лажна брашнаста) на краставцима (уочена и на отвореном пољу и у стакленицима)

Узрочник – Псеудопероноспора цубенсис

Симптоми/Штета

На најнижим листовима се јављају жућкасте мрље неправилног облика, ограничене нервима. У влажном времену су воденасте, а њихова доња површина је прекривена ретком сиво-љубичастом плесни. Касније се мрље увећавају, спајају и цео лист угара.

Животни циклус

Преживљава са биљним остацима у земљишту.

Развија се у условима високе релативне влажности.

Оптимална температура – 16-22°C.

Сузбијање

Редовна контрола усева;

Превентивни третмани ЗЗР у присуству повољних услова;

Овлашћени ЗЗР: Голбекс ВГ 250 г/да; Килате ВГ 250 г/да; Кеефол ВГ 250 г/да; Бордо мешавина 20 ВП 375-500 г/да; Зоксис 250 СЦ 70-80 мл/да; Корсате 60 ВГ 20-30 г/да; Ридомил Голд МЗ 68 ВГ 0,25%; Таегро 18,5-37,0 г/да.

Треба примењивати ЗЗР са кратким роком чекања.

Права брашнаста на тиквицама

Уочена и на отвореном пољу и у стакленицима

Узрочник – Подосфаера кантии; Ерисифе цицхорацеарум

Симптоми/Штета

Појава ситних мрља прекривених белим брашнестим налетом на доњој и горњој површини листа. Касније се мрље увећавају, спајају и цео лист изгледа као посут брашном.

У случајевима јаке заразе листови се суше.

Мрље на петелкама и стабљикама се ретко уочавају.

Животни циклус

Презимљава као конидије на биљним остацима, или као активни мицелијум и споре на биљкама гајеним у стакленицима.

Споре клијају при високој релативној влажности ваздуха и смањеном тургору листа.

Развија се током врућих

и сувих месеци. <п><и><стронг>Сузбијање<ул><ли>Гајење отпорних сорти;<ли>Избалансирано ђубрење азотом;<ли>Третман ЗЗР по појави првих мрља;<ли>**Овлашћени ЗЗР**: Бајфидан 250 ЕЦ 0,02%; Вивандо 20 мл/да; Дагонис 60 мл/да; Домарк 10 ЕЦ 50 мл/да; Зоксис 250 СЦ 64 мл/да; Индар 5 ЕВ 100 мл/да; Карамат 2,5 ЕВ 200 мл/да; Козавет ДФ 500 г/да; Колис СЦ 40-50 мл/да; Кумулус ДФ 750 г/да; Легадо 80 мл/да; Миклофил 20-60 мл/да; Ортива Топ СЦ 100 мл/да; Рефлект 125 ЕЦ 100 мл/да; Ритуал 20-60 мл/да; Сивар 80 мл/да; Систане 20 ЕВ 37,5 мл/да; Систане Екозом ЕВ 65-165 мл/да; Таегро 18,5-37,0 г/да; Топац 100 ЕЦ 35-50 мл/100 л раствора за прскање; Флосул 750 мл/да; Фонтелис СЦ 200 мл/да; Сидели Топ 100 мл/да.<п><и><стронг>Због масовне бербе у том периоду, треба бирати ЗЗР са краћим роком чекања.<п> <п><спан стиле="цолор:#ф39ц12;"><стронг>Права брашнаста на паприци<п><и><стронг>Узрочник<стронг> – <и><стронг>Левицула таурица <стронг>(<и><стронг>Оидиопсис таурица<стронг>)<п><и><стронг>Симптоми/Штета<п>Појава ситних жућкастих мрља на горњој страни листова.<п>Доња страна је прекривена ретким белим налетом који формира спорулација гљиве.<п>Мрље се могу појавити и на горњој површини.<п>Касније се мрље увећавају, спајају и листови опадају. Биљке се оголе.<п><и><стронг>Животни циклус<п>Преживљава до следећег вегетације као конидије.<п>Јаче се развија током сувих и врућих месеци.<п><и><стронг>Сузбијање<ул><ли> стиле="тект-алигн:јустифи;">Гајење отпорних сорти;<ли> стиле="тект-алигн:јустифи;">Избалансирано ђубрење азотом;<ли> стиле="тект-алигн:јустифи;">Третман ЗЗР по појави првих мрља;<ли> стиле="тект-алигн:јустифи;">**Овлашћени ЗЗР**: Вивандо 30 мл/да; Дагонис 60 мл/да; Зоксис 250 СЦ 64 мл/да; Козавет ДФ 500 г/да; Миклофил 20-60 мл/да; Ортива Топ СЦ 100 мл/да; Ритуал 20-60 мл/да; Систане 20 ЕВ 30-37,5 мл/да; Систане Екозом ЕВ 65-165 мл/да; Топац 100 ЕЦ 35-50 мл/да; Фитосев 200 мл/да; Флосул 500 мл/да; Сидели Топ 100 мл/да.<п><и><стронг>Због масовне бербе у том периоду, треба бирати ЗЗР са краћим роком чекања.<п> <п><спан стиле="цолор:#ф39ц12;"><стронг>Пероноспороза на купусу<п>Ризик од појаве болести код пресађених биљака и даље постоји<п><и><стронг>Узрочник<стронг> – <и><стронг>Пероноспора параситика<п><и><стронг>Симптоми/Штета<п>На листовима се јављају удубљене мрље, прекривене на доњој страни беличастом до пепељасто-сивом плесни.<п>Касније плесан нестаје и мрље угарају.<п><и><стронг>Животни циклус<п>Преживљава као ооспоре у биљним остацима.<п>Температура од око 16<суп>0Ц је повољна за масовне инфекције, а 20-24<суп>0Ц за формирање хаусторија.<п><и><стронг>Сузбијање<ул><ли>Редовна контрола усева ради утврђивања појаве болести;<ли>Прве симптоме треба тражити на броколију, који се најраније напада од стране узрочника;<ли>Третман се спроводи по појави првих мрља;<ли>**Овлашћени ЗЗР**: Бордо мешавина 20 ВП 375-500 г/да; Нису регистровани други ЗЗР; Могу се користити фунгициди на бази манкозеба, диметоморфа, цимоксанила, фенамидона, фосетил-алуминијума;<п><и><стронг>У раствору за прскање треба додати адјуванс.<п> <п><спан стиле="цолор:#ф39ц12;"><п><и><стронг>Црна мрља на листу купуса (алтернариоза)<п><и><стронг>Узрочник<стронг> – <и><стронг> Алтернарија брассицае<п><и><стронг>Симптоми/Штета<п>Први симптоми се јављају на најнижим листовима у облику ситних тамних мрља са концентричном структуром (пречника око 1 цм).<п>Касније ткиво угара, цепа се и отпада.<п>При високој влажности ваздуха мрље су прекривене црним налетом.<п>Уколико је зараза јака, листови пођуте и осуше се.<п><и><стронг>Животни циклус<п>Преживљава као споре на семенској гљусци или као мицелијум у семену.<п>Главни извор инфекције за следећу вегетацију су заражени биљни остаци.<п>Преживљава у корову или вишегодишњим усевима.<п>Споре се разносе ветром, водом, алатом и